

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) autorităților publice
asupra Proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea articolului 6 din Legea nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea
implementării Programului de stat "Prima Casă" (număr unic 478/ME/2022)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor (demers nr.12/3-4/147 din 11.07.2022)	Lipsa de propuneri și obiecții	S-a luat act
Banca Națională a Moldovei (demers nr. 31- 002/36/2088 din 11.07.2022)	<p>Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima Casă ” (număr unic 478/ME/2022), remis spre avizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-6632 din 05.07.2022, în limita competențelor deținute, comunicăm următoarele.</p> <p>Banca Națională își exprimă susținerea pentru eforturile și inițiativele îndreptate spre protecția debitorilor care aparțin categoriilor celor mai vulnerabile și expuse la riscul de supraîndatorare.</p> <p>În același timp, exprimăm unele rezerve privind mecanismul propus prin acest proiect și efectele acestuia, având în vedere următoarele.</p> <p>Proiectul de lege are ca scop atenuarea șocurilor de majorare a dobânzilor și susținere a beneficiarilor activi ai programului de stat „Prima casă”. Atenționăm că, limitarea creșterii ratei la creditele acordate prin programul „Prima Casă” până la momentul intrării în vigoare a proiectului de lege, în condițiile creșterii ratelor dobânzilor la resursele atrase de bănci, ar putea genera o marjă bancară negativă și va rezulta în rate ale dobânzilor care nu reflectă costul real al creditelor acordate.</p> <p>De asemenea, semnalăm că, o eventuală modificare prin lege a condițiilor unor contracte de credit în curs de executare, derogând de la unele principii de drept relevante în acest context (spre exemplu, securitatea juridică, așteptările legitime) ar putea conduce la descurajarea creditorilor instituționali de a se implica pe viitor în programe care presupun participarea statului.</p> <p>Suplimentar, observăm că, modificarea propusă nu ține cont de alte prevederi aplicabile - art. 6 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 293/2017 și distorsionează mecanismul de formare a ratei maxime a dobânzii anuale a creditului ipotecar.</p> <p>În vederea atingerii obiectivelor urmărite de autori prin acest proiect, evitând eventualele efecte negative enunțate supra, considerăm potrivită identificarea unor mecanisme alternative, cum ar fi, spre exemplu, limitarea creșterii</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili. Precizăm că proiectul vine să limiteze creșterea brusca a ratei maxime a dobânzii doar pentru creditele deja acordate. Or, rata maximă a dobânzii urmează și în continuare a fi stabilită conform mecanismului aplicabil. Această măsură este necesară reieșind și din faptul că creșterile mult prea mari ar putea avea ca efect neonorarea obligațiilor de plată.</p>

	ratei de referință doar pentru creditele noi acordate după aprobarea și intrarea în vigoare a proiectului de lege propus, și/sau susținerea directă a debitorilor deja existenți prin aplicarea mecanismelor de compensare totală sau parțială a ratei dobânzii la creditul contractat (de exemplu, similar cu abordarea față de unele categorii de debitori conform Programelor „Prima casă 2”, „Prima casă 3” etc.).	
Ministerul Justiției al Republicii Moldova (demers nr. 04/5969 din 05.07.2022)	Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ are ca scop atenuarea șocurilor de majorare a dobânzilor și susținerii beneficiarilor Programului de stat „Prima Casă”.	Se acceptă
	Totodată, proiectul necesită a fi revizuit din punct de vedere redacțional după cum urmează: Denumirea actului normativ se va revizui prin prisma prevederilor art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora, dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.	Se acceptă
	La Art. I dispoziția de modificare se va expune într-un singur alineat debutînd cu textul „Articolul 6 alineatul (3) din Legea nr. 293/2017”.	Se acceptă
	La Art. II pentru a cuprinde toate creditele acordate până la data intrării în vigoare a legii, propunem substituirea textului „până la data de 1 iulie 2022” cu cuvintele „până la intrarea în vigoare a legii”	Se acceptă
	Proiectul hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului legii se va completa cu lista contrasemnatarilor, or, în conformitate cu art. 36 alin. (2) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.	Se acceptă
	Totodată, atragem atenția că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea și a ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii date.	Se acceptă Nota informativa a fost completată.

<p>Centrul Național Anticorupție (raport de experiză nr. ELO22/8083 din 12.07.2022)</p>	<p>Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este atenuarea șocurilor de majorare a dobânzilor și susținerii beneficiarilor activi ai programului Prima Casă. Analiza amendamentului propus, denotă faptul că acesta a fost elaborat și propus în calitate de măsură de urgență în contextul majorării ratei de bază- de referință pentru principalele operațiuni de politică monetară.</p> <p>În procesul de promovare a proiectului au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art. 8 lit.b) e) al Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu înținirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art. 30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017. În context, se accentuează necesitatea suplimentării notei informative a proiectului cu argumente concludente, întru justificarea aspectelor deficitare evidențiate în compartimentul 5.1. Suficiența argumentării din nota informativă și aprecierea impactului intervenției legislative propuse, întru soluționarea problemei abordate și optimizarea reglementării raporturilor sociale vizate.</p>	
	<p>Amendamentul propus, poate contribui la realizarea finalității scontate pe termen scurt prin ajustarea treptată a ratei dobânzii, însă nu exclude integral riscurile aferente majorării repetate consecutive în limita plafonului stabilit. În context, se recomandă analiza suplimentară a unor soluții ce vizează stabilirea unor criterii suplimentare ce vor restricționa prerogativa majorării ratei dobânzii (de exemplu, fixarea acesteia, sau completarea amendamentului în sensul racordării la majorarea ratei de referință (valorii maxime în perioada premergătoare) în temeiul căreia a fost stabilită rata dobânzii).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Restricționarea prerogativei majorării ratei dobânzii sau fixarea acesteia ar putea conduce la descurajarea creditorilor instituționali de a se implica pe viitor în programe care presupun participarea statului.</p>

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) reprezentanților societății civile
asupra Proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea articolului 6 din Legea nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea
implementării Programului de stat ” Prima Casă” (număr unic 478/ME/2022)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ruslan Stelea (comentariu de pe particip.gov.md din 06.07.2022)	<i>Propun așa: “dobânda în cadrul programului nu va putea depăși în total 6 puncte procentuale. Marja comercială a băncii va constitui 1%”. Asta ca măsură temporară pentru anul 2022-2023 până se va stabili inflația.</i>	Nu se acceptă O astfel de limitare va pune o povară foarte mare pe sectorul bancar, care ar putea rezulta într-o criză de proporții.
Anpilogova Maria (comentariu de pe particip.gov.md din 06.07.2022)	<i>Nicicum schimbarea aceasta nu ne ajută!! Doriti să permiteți băncilor să ne majoreze rata cu 4% fiecare 6 luni?? Banca încă nu prea mult primesc de la noi?? Nu majorați rata pentru cei care deja au contract!! Nu este corect! Oamenii se tem de iarna care vine, toți știu că s-a majorat tot - Prețurile la gaz, electricitate, produse! Incepe spre asta doriți să ne puneți în așa poziție când nu avem cu ce plăti pentru apartament!</i>	S-a luat act Propunerea limitează creșterea dobânzii cu circa 1,35 puncte procentuale.
Botnariuc Tatiana (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Sunt pentru plafonarea ratei dobânzii, dar este extrem de mult maximul propus... 4 puncte procentuale pentru 6 luni și 6 - pentru 12 luni consecutive... Avem nevoie de ajutor și susținere toți beneficiarii programului, pentru toți este complicat... Vă rugăm să revizuiți și să veniți cu propuneri reale care ar ajuta. Este clar că sunt șanse foarte mici ca acest program să aibă beneficiari noi. Luați vă rog o decizie. Suntem puțin peste 8000, deja implicați. Vreau să trăiesc la mine acasă!</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Rosco Mirela (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Nu este acceptabilă creșterea cu 6 puncte procentuale per an. Este jaf! Nu ne vom descurca cu achitarea ratei bancare, servicii comunale și întreținerea a 2 copii minori, dintre care unul merge în clasa I-a, altul are un an și necesită proceduri de kinetoterapie, iar eu, mama, sunt în concediu de îngrijire a copilului!</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Alexandru Nemciuc (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Referitor la inițiativele propuse spre aprobare la mărirea plății pentru proiectul Prima Casa, înțeleg că este cu scopul reformării economiei și scăderea inflației generate de ridicarea prețurilor pe piața națională a produselor de import(gaze naturale, energie, combustibili, etc) dar și pentru adaptarea economiei la standardele europene. Dacă ridicați plățile la tot, inclusiv creditele ipotecare</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea

	<i>famiiliilor tinere care au aplicat la acest proiect "Prima Casa" ca fiind cel mai convenabil din punct de vedere a bugetului care il poate acumula pentru toate cheltuielile, atunci ridicati salariile corespunzator cu 50%, minimum ca sa putem si in continuare sa facem fata provocarilor. Not fair. Fiti atenti stimati guvernanti, o sa fie un exod si o revolta caci chiar nu o sa faceti fata. Intoarceti impotriva voastra si pe cine va sustin si ceilalti!!!</i>	categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Pavliucov Serghei (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Nu sunt de acord cu acest proiect, fiindca se fac riscuri mai mari de marime a dobinzii, Mai bine schimbati proiectul pentru a stabili o dobinda fixa sau un procent care sa nu fie depasit pe durata creditului, La moment corpul creditului e 1700 si dobinda e 6000 lei ii batae de joc ei un apartament si la urma intorci 3, se subintelege ca noi trebuie sa acoperim inflatia creata, este foarte indignat aceasta situatie, ramine sa intor cheile de la apartament la stat...</i>	Nu se acceptă Proiectul limitează majoarea pentru creditele acordate la 4 puncte procentuale în loc de 5,32. Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili. Pentru claritate articolul I din proiectul legii a fost refomulat.
Popa Olga (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Nu sunt de acord. Asta hotărârea însemna ca fiecare an rata dobânzii poate crește la 6%. Spuneti mie va rag oameni care la momet deja trebuie se intoarce la banca 300% de la suma procurate la ce suma se iasă peste 20 ani?</i>	Nu se acceptă. Potrivit art6 alin 2 din Legea nr.293/2017 rata maximă a dobânzii anuale va reprezenta suma următoarelor componente: a) rata de referință pentru Program publicată de către Banca Națională a Moldovei (calculată ca rata medie ponderată a dobânzilor la depozitele noi atrase în valuta națională cu termenul de la 6 la 12 luni); b) o marjă maximă de până la 3%, care va fi precizată anual de către Guvern; c) comisionul de garantare de până la 0,5% anual din soldul garanției de stat stabilit de Ministerul

		<p>Finanțelor.</p> <p>În acest sens, precizăm că proiectul vine să limiteze creșterea brusca a ratei maxime a dobânzii și în cazul majorării ratei dobânzii, creșterea nu poate depăși 4 puncte procentuale, iar pe parcursul a 12 luni consecutive creșterea ratei dobânzii nu poate depăși 6 puncte procentuale. În context evidențiem, că actualmente aceste creșteri nu sunt limitate și pot fi mult mai mari.</p> <p>Pentru claritate articolul I din proiectul legii a fost reformulat.</p>
<p>Garabaiu Alexandra (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)</p>	<p><i>Nu sunt de acord cu majorarea atât de mare pe an. Unde ajungem în 25 de ani? Ca sunt convinsă că nu va scădea procentul, sau poate foarte nesemnificativ, dar prin această hotărâre este posibilitatea ca va crește foarte mult. Vom fi tot în incapacitate de plată!</i></p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Crutohvest Pavel (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)</p>	<p><i>Bună ziua, ma numesc Pavel, sunt participant la proiectul Prima Casa. Vă rugăm, revizuiți proiectul, chiar și 6 procente anual e o povară insuportabilă. Am ajuns să plătim creditul dublu, cum poate fi una ca asta, cum să mai rămânem în țară!!! Avem aceleași salarii ca și anul trecut, e criză în țară, absolut în toate domeniile se scumpește-tot. Vă rugăm, faceți tot posibilul ca tinerii să rămână în țară, pentru asta am votat și pentru asta am sperat, acum ajungem la sapa de lemn și cu gențile pregătite. Un stigăt de disperare din partea unui cetățean. Vă mulțumesc!</i></p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Диана Кудрявцева (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)</p>	<p>Добрый день, мы как семья, которая приобрела квартиру по государственной программе Prima Casa, просим у вас помощи и найти какое-нибудь разумное решение, чтобы понизить ставку на подобный кредит. Благодаря этой программе, мы купили свое единственное жилье и мы готовы платить проценты, все здраво понимаем что это кредит, но не</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi</p>

	<p>такие большие. Покупая квартиру в нашей стране, мы хотим дать возможность развиваться и жить в нормальных условия. У многих есть дети, многие хотят их завести,но с такими процентамимы просто не сможем этого сделать и все вынужденны будем уезжать в другие страны. Мы любим свою страну и хоть жить здесь в нормальных, безопасных условиях. Очень надеемся,что вы нас услышите и решите эту огромную проблему.</p>	<p>orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Victor Gori (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)</p>	<p><i>Bună ziua! Pur și simplu era necesar de făcut excepție pentru proiectul "Prima Casă" privind majorarea ratei de dobândă. Proiectul respectiv în esență nu schimbă nimic. Așa cum a fost posibil de acoperit datoria Termoelectrica de 1,4 miliarde sau compensarea de 250 milioane pentru CET-irile din Chișinău și Bălți. Luînd în calcul inflația de 30% și prețul majorat la gaz și lumină pot spune că guvernul nu este competent. Să duci o politică străină ca după aceia să împrumutăm 300 milioane de euro pentru a cumpăra gaz la prețuri mult mai mari ca în unele țări europene atunci eu ceva nu înțeleg.</i></p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p> <p>În context, evidențiem că potrivit art.6 alin 2 din Legea nr.293/2017 rata maximă a dobânzii anuale va reprezenta suma următoarelor componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rata de referință pentru Program publicată de către Banca Națională a Moldovei (calculată ca rata medie ponderată a dobânzilor la depozitele noi atrase în valuta națională cu termenul de la 6 la 12 luni); b) o marjă maximă de pînă la 3%, care va fi precizată anual de către Guvern; c) comisionul de garantare de pînă la 0,5% anual din soldul garanției de stat stabilit de Ministerul Finanțelor. <p>În acest sens, precizăm că proiectul vine să limiteze creșterea brusca a ratei maxime a dobânzii și în cazul majorării ratei dobânzii, creșterea nu</p>

		poate depăși 4 puncte procentuale, iar pe parcursul a 12 luni consecutive creșterea ratei dobânzii nu poate depăși 6 puncte procentuale. În context evidențiem, că actualmente aceste creșteri nu sunt limitate și pot fi mult mai mari. Pentru claritate articolul I din proiectul legii a fost reformulat.
Pîrlîci Reghina (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	Guvernul Chicu, a gîndit un Program "Prima Casa" foarte bun pentru mentinerea tinerilor in tara, dar si pentru stimularea lor, in special, care lucreaza in ramura bugetara, cu un salariu mic, în Campania electorala, sa promis cele mai bune facilitati pentru revenirea tinerilor in tara si pentru mentinerea tinerilor in tara, nu intreprindeti nimic pentru ca dobinda pentru tinerii, care au beneficiat de acest Program, astfel influentind la plecarea lor peste hotare, doar dobinda majorata, este mai mare decit salariu lunar a unui bugetar. O sa ramina numai persoanele in etate, in tara, pentru care n-o sa aiba cine munci sa achite contributiile de asigurari sociale, intru eliberarea pensiilor. Ginditi-va bine o solutie, deoarece foarte multa incredere a avut populatia R.Moldova, ca o sa fiti pentru popor, dar se primeste cam din toate punctele de vedere, vice-verso, cu parere mare de rau. Am ajuns ca plata lunară pentru credit să depășească salariu. Serviciu nu îmi permite fizic să îmi mai caut un loc de muncă, ce să fac? Las apartamentul băncii și să plec peste hotare?	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Tatiana Oniscenco (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Limitarea la 6 puncte procentuale anual nu e o limitare in suficienta. 6 puncte procentuale pentru un credit cu rata de 800.000 luat la 15 ani e majorarea platii lunare cu 3200 de lei. si anual Plata lunara VA Mari cu 3200, unde ajungem? Calculati VA rog unde statul poate economisi in alta parte. Suntem 8000 de familii care am avut incredere in program "de stat". Multumesc.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Ion Pavel Iurie (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Sunt contra ridicarii dobinzii la proiectul prima casa, initial cind a fost aprobat creditul sa calculat sa nu depaseasca 50 % din venitul lunar , eu cu salariu de 12 000 lei lunar achitam 5800 lei . Odata cu marirea dobinzii cu 3000 lei lunar pur si simplu nu ne descurcam; suntem familie tinara si avem un copil . Rog sa fie</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod

	<i>analizata decizia data, nu avem posibilitate sa achitam asa suma de bani lunar.</i>	special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Valuta Victor (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Cu tot respectul fata de acțiunile întreprinse față de Micșorarea ratei inflației, majorarea ratei dobânzii a avut un impact ne semnificativ, din motiv ca majorarea ratei dobânzii nu a micșorat nicicum prețurile, spre exemplu prețurile la resurse energetice care nici cum nu depind factori interni, dar influențează rata inflației. La majorarea ratei dobânzii de către BNM ați pornit un efect dezastruos de domino cu care sărăciți populația săracă și îmbogățiți bogații, dacă acesta a fost scopul acestor acțiuni ați făcut-o cu brio. Ne transformam într-un stat bananier cu așa rate majorate la depozite bancare, in niciun stat civilizat nu este 13-14,5 % la depozite bancare! Dacă va orientați la sistemul bancar din Russia, atunci suntem un stat eșuat, avem aspirații europene dar aplicam tactici ale statelor agresoare. La moment gradul de îndatorare a populației este la cel mai înalt nivel, toată populația are de achitat credite la un procent mai mare. Cu astfel de acțiuni puneți pe brânci toată economia RM, in care oamenii devin sclavi ai sistemului bancar, antreprenorii nu mai aplica la credite pentru dezvoltarea afacerilor dar din contra sustrag sursele bănești pentru a primi dividende din depozite bancare. Oamenii de rând vor pierde locuințele, statul va avea de suferit in urma aplicării de banca a garanțiilor statului, iar bancile și bancherii străini vor scoate tot capitalul din țara. Îndemn guvernul, președinția și BNM la raționalitate si sper la acțiuni concrete pentru suportul populației pentru toți care au credite, de a micșorat rata de baza de către BNM, de a plafonat câștigul băncilor de la 3% la 1%, de a plafona mărirea ratelor la 2% odată la 6 luni. ACUM critic guvernarea pe care am votat-o și sper sa o mai votez.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Ina Palagniuc (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Buna ziua, modificarile prezentate nu ne imbunatatesc situatia nici intr-o masura. Chiar sa fie si cu 4 puncte marita procentual in fiecare semestru dobinda, din ce bani sa achitam? Ne asigura statul un salariu care sa ne permita acest lucru? Nemaivorbind si de alte scumpiri. Va rugam sa revizuiti modificarile si cerem insistent sa nu permiteti majorarea procentului in cadrul creditelor ipotecare, prima casa.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Ion Botnariuc (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Intenția implimentării unei plafonări, este binevenită și necesară, astfel s-ar putea reintoarce proiectului statutul de "susținere" și nu "povară", cum a devenit ca rezultat al majorării exagerat de mari a punctelor procentuale, chiar dacă inițial era cunoscut si clar momentul ratei flotante. Este necesar de revăzut detaliile plafonării ce țin de punctele procentuale maximele, pentru că propunerea</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi

	<i>de la moment își pierde sensul și necesitatea, în esență neschimbând nimic, 4 puncte procentuale o dată la 6 luni și 6 puncte procentuale pe parcursul a 12 luni consecutive fiind indici foarte înalți.</i>	orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Negruta Anna (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Va rog sa luati masuri cu majorarea extraordinara a procentului pentru prooectul Prima Casa. Oamenii cind au depus la acest proiect nici decum nu se steptau la asa o majorare, este imposibil de platit. Sunt familii cu copii, nu ne lasati fara locuintele procurate prin acest proiect. Avem nevoie de sustinere. Nu din gura copiilor se ridica economia tarii, luati decizii adecvate, merge vorba despre soarta oamenilor, nu despre cifre</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Alexandrov Mihaela (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Cu tot respectul, dar insist să fim auziți! Ceea ce propuneți dumneavoastră este cu mult peste puterile noastre. Categoric nu suntem de acord și cerem modificarea legii cu privire la stabilirea ratei de dobânda a creditului "Prima Casa"!!!!!!</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Pavlov Lilia (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Nu sunt de acord!!! E absurd ceea ce propuneti. Salariile raman neschimbate. Concomitent cu marirea procentului sa majorati si salariile la fel cu acelaș procent cu cat a crescut creditul.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Mirabela Pîrgari (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Nu sunt de-acord cu așa procentaj. Din salariu pe care îl primim nu îmi pot permite să achit așa sumă.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Maleca Ghenadie (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	<i>Majorarea ratei la creditele ipotecare deja existente nu este justificata! Aceasta majorare nu reprezinta altceva decat o catastrofa si o invitatie de a pleca peste hotare pentru beneficiarii programului GVERNAMENTAL "PRIMA CASA". NU MAJORARII</i>	S-a luat act În context, evidențiem că la data contractării creditului ipotecar, deja era stabilit formula de calcul a ratei maxim. Astfel, potrivit art.6 alin 2 din Legea

		<p>nr.293/2017 rata maximă a dobânzii anuale va reprezenta suma următoarelor componente:</p> <p>a) rata de referință pentru Program publicată de către Banca Națională a Moldovei (calculată ca rata medie ponderată a dobânzilor la depozitele noi atrase în valuta națională cu termenul de la 6 la 12 luni);</p> <p>b) o marjă maximă de pînă la 3%, care va fi precizată anual de către Guvern;</p> <p>c) comisionul de garantare de pînă la 0,5% anual din soldul garanției de stat stabilit de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Totodată, menținăm că suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
Vascan Elena (comentariu de pe particip.gov.md din 09.07.2022)	1. Revizuirea urgenta a mărimii marjei bancare prin modificarea HG Nr.482/2021. 2. Revenirea la marja existentă în a.2021, cu implicarea Guvernului în soluționarea problemei, deoarece Prima Casă este un program inițiat și desfășurat sub egida Guvernului	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
Tociltău Ludmila (comentariu de pe particip.gov.md din 10.07.2022)	Sunt beneficiara acestui proiect și sunt in total dezacord sa se ia asemenea decizii ca 4%la jumătate de an , sau 6% la un an. Salariile noastre nu cresc in acest tempou. Am împrumutat 540000 mii ,trebuia să întorc inițial 1 milion. Cu creșterea din 01.07.2022 eu va trebui să întorc deja 2 milioane. Nu este rentabil, familia mea nu va reuși să achite asemenea datorie ,dacă în fiecare an va crește	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi</p>

	<i>aşa. 1% anual e destul şi beneficiarii vor face faţă fără a pleca peste hotare.</i>	orientate pe susţinerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Rusu Lidia (comentariu de pe <i>particip.gov.md</i> din 10.07.2022)	<i>Este o prostie, nu ne salveaza cu nimic aceasta hotarire. O sa rămânem fara casa</i>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Evidenţiem că potrivit art.6 alin 2 din Legea nr.293/2017 rata maximă a dobânzii anuale va reprezenta suma următoarelor componente:</p> <p>a) rata de referinţă pentru Program publicată de către Banca Naţională a Moldovei (calculată ca rata medie ponderată a dobânzilor la depozitele noi atrase în valuta naţională cu termenul de la 6 la 12 luni);</p> <p>b) o marjă maximă de pînă la 3%, care va fi precizată anual de către Guvern;</p> <p>c) comisionul de garantare de pînă la 0,5% anual din soldul garanţiei de stat stabilit de Ministerul Finanţelor.</p> <p>În acest sens, precizăm că proiectul vine să limiteze creşterea brusca a ratei maxime a dobânzii şi în cazul majorării ratei dobânzii, creşterea nu poate depăşi 4 puncte procentuale, iar pe parcursul a 12 luni consecutive creşterea ratei dobânzii nu poate depăşi 6 puncte procentuale. În context evidenţiem, că actualmente aceste creşteri nu sunt limitate şi pot fi mult mai mari.</p>
Dancuta Mariana	<i>Nu sunt de-acord</i>	Se ia act

<i>(comentariu de pe particip.gov.md din 10.07.2022)</i>		
Popov Olesea <i>(comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</i>	Mult stimate domn cum am putea noi face față acestor provocări majore pe când avem salariu de 10000si rata lunară tot de 10000.Va rugăm întoarceți cum a fost sa putem și noi să facem față.	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.
Curlicovschi Alias <i>(comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</i>	<i>Despre proiectul de modificare cu încercarea plafonării consider inefficient pentru cei care au aplicat la Prima casă, deoarece pentru mulți rata lunară și așa reprezenta jumătate din buget, pe când după creșterea ratei ajunge la tot bugetul, sau mai mult decât veniturile. Plafonarea după formula 4+2 puncte procentuale este irelevantă deoarece aici nu sunt reflectate care comisioane cresc, pentru că marja bancară este un comision, indicele de referință altul, și mai puneți comisionul de stat. deci, 4+2 plafonează sau nu indicele de referință? În aceste condiții de criză, există oare vreun plafon pentru această creștere? dacă anual va crește câte 6 procente, deja nici 2 salarii nu ne ajută. ar fi binevenită stoparea creșterii, pentru că plafonarea am văzut cum acționează în cazul carburanților, și dacă acolo crește cu câțiva lei, aici va crește cu miile. în aceste condiții, când sunt afectați beneficiarii vulnerabili această măsură este irelevantă.</i>	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili. Precizăm că proiectul vine să limiteze creșterea brusca a ratei maxime a dobânzii și în cazul majorării ratei dobânzii, creșterea nu poate depăși 4 puncte procentuale, iar pe parcursul a 12 luni consecutive creșterea ratei dobânzii nu poate depăși 6 puncte procentuale. În context evidențiem, că actualmente aceste creșteri nu sunt limitate și pot fi mult mai mari. Pentru claritate articolul I din proiectul legii a fost reformulat.
Ludmila Gherta <i>(comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</i>	Sunt mama singura cu un copil carea cum in toamna va fi clasa 1, activez in sector privat cu salariu de 10 000 lei. Am ramas profund dezamagita cand am vazut modificat noul grafic al institutiei bancare. Tin sa mentionez ca eram fericita atunci cand am luat casa mea proprie si	S-a luat act Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea

	<p>anume prin acest proiect. Acum tot mai des imi vine sa plec dar unde? Imi este foarte greu cu asa salariu si cu copil de scoala, fara ajutor din alte parti. Salariul de 10000 lei si rata 8687 lei, spuneti-mi va rog cum sa ma descurc cu 1000 lei?</p> <p>Aceasta situatie impreuna cu inflatia istorica, majorarea exceptionala a tarifelor pentru servicii comunale, cresterea istorica a preturilor la produse petroliere si produse alimentare aduce la imposibilitatea achitarii a platilor lunare majorate a dobanzilor pentru credite ipotecare de catre persoane fizice din R. Moldova.</p>	<p>ratei dobanzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Znagovan Maria (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p><i>Bună ziua, În contextul majorării ratei dobânzii în cadrul Programului de stat "Prima Casă", vă informăm că suntem în imposibilitate de a achita lunar suma recalculată, mai ales în această perioadă când prețul tuturor produselor s-a majorat, plățile la comunale au crescut. Suntem într-o situație destul de dificilă, iar majorarea ratei dobânzii cu 4 puncte procentuale, crează de asemeni impedimente la tinerile familiei, care au ales să munciască acasă, în MD. Șansa de a aplica la acest program a fost ultima noastră speranță, cu un credit de 350 000,00 lei, luat pe o perioadă de 15 ani, cu plata lunară de 3 500,00 lei, iar acum conform graficului nou - 5 000,00 lei.</i></p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobanzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Sergiu Plămădeală (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Buna ziua puteti da o explicatie ce se intimpla in Moldova si cita bataie de joc va fi contra poporului pina acum abia faceam fata si achitam 4500 lei lunar rata dobinzii acum cu aceasta bataie de joc lamuriti cum o sa se descurce populatia o sa esim in strada pin o sa va dati toti demisia</p>	<p>Comentariul nu se referă la proiectul de lege nemijlocit</p>
<p>Ludmila Tociltău (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Mă numesc Ludmila Tociltău și sunt beneficiară împreună cu familia mea a proiectului "Prima casă ". Vreau sa menționez că m-am implicat în proiectul dat din necesitatea de ani procura propria locuință fara a pleca peste hotare, fără a mi lasă copiii(3 la număr) , nu știu unde și nu știu cu cine... Am avut încredere în proiectul guvernului! Am sperat din tot sufletul că mă voi realiza profesional, familiar aici în țara mea!</p> <p>Stuația cu inflatia istorică și unică din Europa de 27 % , majorarea exceptionala a tarifelor pentru serviciile comunale, cresterea istorică a prețurilor la produsele petroliere și produsele alimentare, aduce după sine, bineînțeles, la imposibilitatea achitării plăților lunare pentru creditul ipotecar. Discutabila majorare de 6 % anual a creditelor(respectiv 4% și 2% la fiecare jumătate de an) este exagerat de înaltă pentru Republica Moldova și o percep că un act de corupție directă cu ajutorul și prin folosirea directă a legislației !</p> <p>Majorarea cu 5.35 % a dobânzii aferente a creditului ipotecar ne aduce în pragul sărăciei complete cu eventuală și inevitabilă pierdere a locuinței.</p> <p>Sunt educator, activez în cadrul XXXXXXXXXXXX, studii superioare, stagiul de 17 ani de activitate în</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobanzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>

	<p>domeniu, gradul 2 didactic cu salariul de 7.500 lei.... soțul de doi ani fara un loc stabil de muncă (Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă a oferit posturi vacante, unui bărbat de 42 de ani, tată a 3 copii cu salariul de 2.500 -3.500 lei)....</p> <p>Informațiile sus menționate nu sunt pentru a stârni milă, sunt pentru a conștientiza realitatea cruda .</p> <p>Contez pe corectitudinea deciziilor Dvs. și respectiv a întregului Minister.</p>	
<p>Ina Polimari (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Vă scriu referitor la mărirea plății pentru Proiectul Prima Casă . Toți beneficiarii din acest proiect suntem familii tinere cu un buget minim. Suntem în țară doar datorită acestui proiect care ne oferea posibilitatea să achiziționăm o casă la noi în țară. Dar de la 01. 07.2022 nu avem această posibilitate, suntem obligați să lăsăm tot și să plecăm cu tot cu familii căci nu ne mai ține nimic. Salariu este exact suma care trebuie să o achităm la bancă lunar, ce ne facem ?? Vă rugăm insistent de a ne veni în ajutor. Vă mulțumim.</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Reabcencova-Sirbu Diana (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Здравствуйте! я полностью не согласна с данным решением.этот проект был создан для помощи молодым семьям в приобретении жилья,для того,чтобы молодые семьи оставались в Молдавии и не покидали свою страну,а работали и платили налоги здесь,а что Вы делаете сейчас?вы нас всех ,тех кто Вам поверил и взял эти ипотечные кредиты,просто топите и напрямую выгоняете из страны.так как при зарплате в 6000 ,ну никак не возможно платить кредит в 6500,плюс коммунальные услуги еще 3-4000.ну как может человек дать то,что он не имеет? очень удивляет еще факт,что строка для комментария есть,а сами комментарии не появляются .будьте честны перед народом и перед людьми у которых государство крадет будущее.что будет дальше,почему вы гоните молодежь из своей страны?у наших детей нет шансов оставаться здесь!!!</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Tatiana Botnariuc (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Din motiv că comentariile de pe particip.gov.md întârzie să apară. poate e vreo problemă tehnică, de sunt verificate atât de mult și nu sunt postate, vreau să-mi exprim punctul de vedere pentru acest proiect.</p> <p>Sunt beneficiar al Programului Prima casă, care mi-a dat o speranță la o viață mai bună, o viață alături de copii și părinți în țara mea, în casa mea. Am trăit mulți ani la gazdă. Greu ne-am decis la ipotecă și am ales cea mai convenabilă variantă de pe piață.</p> <p>Acest proiect era mai avantajos decât orice ipotecă și am aplicat. Da, cu toții știam că rata e flotantă, dar se modifica ușor, atât cu plus, cât și cu minus.</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>

	<p>Ceea ce se întâmplă acum e o nenorocire... e un dezastru și o cale inevitabilă spre sărăcie... Pe lângă toate scumpirile, asta este ștreangul la gât... Este foarte greu să faci față acestor rate...</p> <p>S-au ridicat enorm de mult toate prețurile: combustibil, alimente, serviciile comunale acum mă costă cum erau în ceilalți ani iarna. Mi-e frică de ce va fi la iarnă...</p> <p>Prin proiectul de lege se propune limitarea majorării ratei dobânzilor, nu mai mult de 4 puncte procentuale pe parcursul a 6 luni și 6 puncte procentuale pe parcursul a 12 luni.</p> <p>4 puncte procentuale pentru 6 luni și 6 pentru 12 luni este un plafon foarte ridicat. Nu e nici o susținere a beneficiarilor... Sunt pentru plafonarea ratei dobânzilor, dar punctele procentuale propuse nu sunt cu nimic mai bune, sunt dobânzi prea mari. Vă rugăm să revizuiți.</p> <p>2 puncte procentuale pentru 12 luni e maxim și acesta ar fi foarte simțitor simțitor, dar 6... Cu așa tempouri vom ajunge toți fără casă și pe drumuri. Și puțin probabil că vom sta cu familiile în țară.</p> <p>Propun să fie pfonat maximul dobânzii până la 2 puncte procentuale pe an și să fie anulată această majorare cu 5,35 puncte procentuale.</p> <p>Vreau să trăiesc la mine în țară!</p>	
<p>Radu Butuc (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p><i>Aceasta propunere nu are sens, bancile vor mari ratele la acelasi nivel, dar nu brusc ci treptat, fapt ce nu va ajuta prea tare. Salariile nu cresc cu 30% peste noapte, si nici in 3 ani, spre deosebire de rate. Singura solutie este revenirea la conditiile initiale ale contractelor, in asa caz nu va fi nevoie nici de compensatii din buget. Oricum, inflatia nu are nicio influenta asupra imobilelor.</i></p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>
<p>Carabet Vasilisa (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Bună ziua,</p> <p>Vă scrie o beneficiară a programului, am 30 de ani, cresc singură un copilăș de 2 ani și am optat să rămân acasă în timp ce 90 la sută din colegii, prietenii mei au plecat în lumea mare. Muncesc de 8 ani legal, nu am primit niciodată salarii în plic, sunt pentru transparență și contribuție la buget. Am studii juridice și înțeleg situația macro-economică care face să crească prețurile, înțeleg de ce BNM-ul a mărit indicele de referință, dar s-a omis un lucru, unume acela că proiectul "Prima Casă" este unul social menit să ofere tinerilor șansa de a rămâne acasă. Nu credeți că acest tip de ipotecă necesită și o abordare aparte? Inițiativa de a plafona majorarea indicelui de referință la 6% anual practic permite sistemului să majoreze rata lunară cu 50% anual, nu înțeleg în folosul</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Suplimentar se va veni cu un set de soluții care vor atenua creșterea ratei dobânzilor. În mod special, acțiunile vor fi orientate pe susținerea categoriilor de beneficiari vulnerabili.</p>

	<p>cui e această inițiativă, a beneficiarilor sau a băncilor?</p> <p>Referitor la compensațiile targetate despre care se discută, să fie mărită rata lunară cu trei-patru mii de lei și să se ofere o compensație (targetată!!!) de 500 e bătaie de joc. Oamenii care au apelat la acest program nu au făcut-o din plictiseală, ci pentru că era unica lor șansă de a avea un spațiu locativ propriu, aici - ACASĂ.</p> <p>Cred că guvernul poate interveni ca creșterea indicelui de referință pentru proiectul prima casă să nu fie 5.31%, dar 2%, pentru toți cei aprox. 8000 de beneficiari.</p> <p>Nu ne alungați din țară, mă sperie gândul că vine iarna, prețul gazului a crescut cu peste 300%, în sezonul rece va fi și mai scump, cum facem față când tot venitul merge pe ipotecă și factura pentru gaz?</p> <p>E prima dată când vreau să plec din țară...pur și simplu nu mai am posibilitate să rămân.</p>	
<p>Levcova Galina (comentariu de pe particip.gov.md din 11.07.2022)</p>	<p>Eu , Levcova Galina propun următoarele modificării în proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat "Prima Casă"</p> <p>Articolul I – Legea nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat "Prima Casă" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 18-26 art. 95, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 6: la alineatul (2)b) se completează cu următoarea propoziție: "O marjă maximă de până la 1%.</p> <p>2. Articolul 6: la alineatul (3) după a doua propoziție se completează cu următoarea propoziție: "Pentru creditele acordate, rata maximă a dobânzii va fi fixă în mărime de 6 puncte procentuale pe parcursul a 12 luni consecutive."</p> <p>Articolul II – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aplică inclusiv creditelor acordate în cadrul Programului de stat "Prima Casă" până la data de 1 iulie 2022.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>O astfel de limitare va pune o povara foarte mare pe sectorul bancar, care ar putea rezulta într-o criză de proporții.</p> <p>Mai mult ca atât, Programul va deveni ne atractiv pentru sectorul bancar și respectic nu va putea continua.</p>